

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Petri De Dusburg, Ordinis Teutonici Sacerdotis, Chronicon
Prussiae**

Petrus <de Dusburg>

Francofurti ; Lipsiae ; Regiom. Pruss., 1679

Cap. CCXXXI. De Impugnatione Castri Colayne.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11850

*Conradus de Feuchtwangen X. Mag. Gen. Ord. Teut.
Meneko de Querfurt XIII. Mag. Prov. in Prussia.*

edificia, & segetes cremavit, paucos Christianos occidit & modicam prædam deduxit, quia fratres adventum suum longo tempore præciverunt; Et cum sic pertransivisset dictam terram à fine usq; ad finem fere per XIV. dies, iter arripuit redeundi. Non tamen sine suorum gravi interitu, qui præter alios multos occisos Frater (a) Henricus de Dobia cum quibusdam armigeris (b) LXXX. Lethovinos interfecit.

*Conradus (c) de Feuchtwangh
hujus inelyti Ordinis Magister
Decimus sedit annis VII. Vir ma-
gni meriti, qui multos habuit ex
Ducibus & Baronibus Carnales
amicos. Ob hoc Ordo multas ha-
buit ex magistratibus prærogativas.
Prage, diem suum ultimum obiit
& in Drogoßitz castro sepul-
tus est.*

ANIMADVERSIONES.

- (a) Advocatum hunc fuisse Sambie, dicit Auctor Chronici antiqui Germ. M. S. in 4.
(b) Idem auctor Chron. Germ. M. S. dicit, CC. Lithvanos tum fuisse occisos.
(c) Synchronismum hunc non habet Dusburgitus; quoniam tamen hunc Magistrum Generalem agnoscit, ut infra ex cap. 259. apparet, ubi ejus fit mentio; idcirco defectum supplere voluimus ex Chronico cujusdam Anonymi Latino sermone sub Friderico Magistro Prussia scripto.

CAP. CCXXXI.

De

Impugnatione Castri Colayne.

ANNO Domini MCCXC. in die B. Gregorii Martyris Fr. Meneko Mag. cum quingentis equitibus & duobus milibus peditum castrum Colayne acriter impugnavit. In hoc Ca-

Anno Domini MCCXC. in die Potentiane Virginis i. e. XIV. Kalendas Junii civitas Achonensis à Soldano destructa est, captis & occisis Christianis infinitis.

NOTA.

*Quod circa annum Domini Sex-
cento.*

Conradus de Feuchtwangen X. Mag. Gen. Ord. Teut.
Meneko de Quersfurt XIII. Mag. Provinc. in Prussia

cencesimum eo tempore, quo Machometus moriebatur Heraclius Imperator in bello procedens contra Kosdræ Regem Persarum devicit, & partem ligni Domini, quam de templo Domini tulerat, reportavit, Ecclesias DEI & terram Sanctam, quam destruxerat reparavit.

DE STATU TERRÆ
SANCTÆ.

Non longè post recessum Heraclis Imperatoris de terra S. quidam nomine Homar, Princeps Arabum, qui tertius successor fuit Regni Mahometi, terram S. ingressus hostiliter occupavit, & sic Christiani in Civitatem S. Jerusalem & in partibus adjacentibus commorantes per CCCCXC. annos perpeffi sunt jugum durissimum infidelium, & crudelium Dominorum. Tandem Dominus cum diu iratus fuisset, recordatus misericordie suæ, videns afflictionem populi sui, cuidam pauperi & religioso homini de regno Francia in Ambienfi Episcopatu vitam Eremiticam agentis, qui dicebatur Petrus Eremita, inspiravit, ut sepulcrum Domini & loca terra Sancta visitaret. Qui cum venisset ad S. civitatem videns loca Sancta ab impiis irreverenter tractari, virum etiam Venerabilem Simeonem Civitatis Patriarcham unâ cum subditis suis tanquam vile mancipium cum omni abiectione innume-

Castro fuit Sarminus Capitaneus, & erant cum eo CXX. viri bellicosi, qui viriliter fratribus restiterunt; Tandem omnes Castrenses præter XII. fuerunt lethaliter vulnerati, sic quod sanguis de mœniis fluxit, sicut aqua pluviae inundantis, & cum esset circa crepusculum, quingenti Equites fratrum qui inter terram Lethovviæ & dictum castrum erant ad custodiam deputati, fatigati ex longa exspectatione, reversi cum magno strepitu & fragore, terruerunt communem populum, qui æstimans eos esse inimicos fugit ad naves; Fratres autem, licet ad hoc sæpius niterentur, non poterant tamen ipsos aliquo modo revocare. Unde à dicta impugnatione recesserunt. Sarminus autem Capitaneus non longè postea dictum Castrum desolatum reliquit. Jurans per Deorum potentiam quod nunquam impugnationem fratrum in aliquo Castro de cætero exspectaret.

Rr

CAP.

Conradus de Feuchtwangen X. Mag. Gen. Ord. Tent.
Mencko de Quersfurt XII. Mag. Provinc. in Prussia.

ris oppressionibus affligi, sicut erat Vir Sanctus, & valde compatiens, & super afflictos pia gestans viscera, cepit dolere vehementer, & contristari, & variis modis secum anxius cogitare, si quo modo posset afflictis subvenire. Cum autem quadam nocte in Ecclesia Dominica Resurrectionis in Orationibus Domino supplicans pernoctaret, longo vigiliarum labore fatigatus, supra pavimentum Ecclesia inciperet paululum obdormire, Dominus noster Jesus Christus apparuit ei in somnis injungens ei legationem ad Dominum Papam & ad Principes occidentales, pro liberatione terre Sancte. Ipse vero divina revelatione confortatus & Zelo civitatis succensus, cum literis predicti Patriarche Simeonis & aliorum fidelium Hierosolymae commorantium primo Dn. Papam Urbanum II. petiit, à quo benigne susceptus, Italiam transcurrens, & Alpes transiens, tam Principes Orientales, quam occidentales, quam inferiorem populum sollicitè admonendo, & variis exhortationibus, sicut erat vir prudens & potens in opere & sermone, multorum animos ad suscipiendum peregrinationis Hierosolymice laborem inclinavit, Domino cooperante, & legati sui sermonibus copiosam gratiam largiente. Non multo tempore post Dominus Papa Urbanus predictum Petrum in Gallias secutus, convocato concilio generali, calamitates & oppressiones fidelium in terra sancta commorantium, & tam Dominicum sepulcrum quam alia sancta loca ab mundis canibus concalcata & profanata diligenter exposuit omnibus, quos Spiritus S. adulationem injuriarum crucifixi & ad terra sancte liberationem incitaret in remissionem omnium peccatorum, tam Sanctam & placitam peregrinationem injungens. Semen autem Verbi Dei cecidit in terram bonam & fertilem, & fecit fructum multum, sic quod multi Episcopi, Prælati Ecclesiarum, Principes, Duces, Comites, Barones & Nobiles, & alii signo salutifero Crucis humeris suis affixo sese voto peregrinationis Domino obligarunt. Anno ergo Domini MXCVI. predictus Petrus cum cruce signatis & multitudine copiosa Teutonicorum mare transiens Hellepontum civitatem, quae hodie Brachium S. Georgii dicitur, urbem etiam Antiochenam & civitatem S. Jerusalem, & procedente tempore per alios peregrinos advenientes infinitas & quasi inexpugnabiles civitates & Castra ceperunt, de manibus infidelium liberantes. Sic quod in Civitate S. Jerusalem Patriarcha fuerat institutus, qui sub se habuit IV. Archiepiscopos scil. Tirensem cum quatuor suffraganeis, Casariensem cum uno; Nazarenum cum uno; & Petracensem cum uno suffraganeo; Ecclesie collegiate, Monasteria Regularium

Conradus de Feuchtwangen X. Mag. Gen. Ord. Teuton.

Meneke de Quersfurt XII. Mag. Prov. in Prussia.

larium, Cœnobia Monachorum, Oratoria Eremitarum, Claustra sanctimonialium fuerant multa nimis. Rex fuit & Jerusalem, qui sub se habuit multos Principes, Comites & Dominos; Ecce quis enumerare sufficeret mira & magna opera Domini, exquisita in omnes voluntates ejus, quæ in materiam laudis suæ & in usum necessitatis nostræ creavit. Vidit DEUS cuncta quæ fecerat, & erant valde bona & nihil odit eorum, quæ fecit; Solum peccatum, quod nihil est, odit, persequitur & destruit, undè cum sex diebus solo verbo cuncta creavit annis plus quam XXXIII. ad destruendum peccatum in mundo laboravit. Hoc solum est, quod ei displicet, quod oculos majestatis ejus offendit, quod ipsum mitem & suavem nobis asperum reddit: Hoc est quod de Angelo Diabolum fecit; de amico inimicum de libero servum, de incorrupto mortalem & corruptum, de beato miserum, & de Cive exulem & ejectum, de filiis Dei filios Diaboli, hoc est quod nunquam impunitum relinquit. Unde peccatis impiorum hominum exigentibus quæ terram sive multis modis sceleribus sordidabant, & ipsum provocabant, conversus est in crudelem, qui natura bonignus est & suavis. Unde facti sunt in derisum vicinis suis, & inimici eorum subsannaverunt eos. Cithara eorum versa est in luctum, & fortitudo eorum, redacta est in favillam, facta est quasi vidua Domina gentium, Princeps Provinciarum facta est sub tributo. Adeo enim conclusit Dominus in gladio populum suum, & hereditatem suam sprevit. Adeo facti sunt inimici eorum in capite, ut & ipsi in caudam, quod non solum terram Promissionis, sed omnes ferè regiones, Civitates & munitiones ab introitu terre Egypti usque ad Mesopotamiam, itinere plus quam viginti dierum, inimici eorum violenter abstulerunt, præter alias multas Civitates & munitiones maritimas. Postea multi Reges & Principes cum innumera multitudine armatorum venientes terram sanctam recuperarunt, & recuperatam iterum perdidērunt, sic quod Anno Domini MCCL. incœpit sensibilibiter deficere, quousque anno ejusdem Domini MCCXC. Civitas Achonensis, quæ sola supererat à paganis funditus est destructa. Causa destructionis hujus Civitatis fuit duplex. Prima diversitas Dominorum qui in defensione ipsius discordabant. Secunda, quod cruce signati, quos Dominus Papa misit in subsidium, erant sine capite & rebelles & treugas continuè infrungebant.

Quarimonia desolationis terræ sanctæ.

Sic ergo tua Sancta terra Promissionis Deo amabilis & Angelis sanctis

Rr. 2

vene-

venerabilis & universo mundo admirabilis, adeo electa & prelecta nec te potentia sua visibiliter illustraret & in te liberationis nostrae sacramenta ministrando genus humanum redimeret posita est, desolata & dolore consumpta. Factus est Dominus inimicus, precipitavit omnia membra tua, dissipavit munitiones tuas, dissipavit quasi ortum, tentorium tuum, demolitus est tabernaculum tuum, oblivioni tradidit festivitates & sabbatum in opprobrium, in indignatione furoris Regem & Sacerdotem. Omnes persecutores tui apprehenderunt te inter angustias, plorans ergo plorasti in nocte & lacrymae in maxillis tuis, nec est qui consoletur te ex omnibus caris tuis.

Exhortatio terrae S. ad Christianos pro liberatione sua.

Aldite, obsecro universi populi Christiani & videte dolorem desolationis meae recordamini quid acciderit mihi, intuemini & respicite opprobrium meum, apprehendite arma & scutum & exsurgite in adiutorium mihi, effundite frameam & concludite adversus eos, qui me persequuntur, eripite me pauperem & desolatum & de peccatorum manibus liberate.

C A P. C C X X X I I .

De

Morte fratris Ernekonis Comendatoris de Raganita.

Eodem anno circa ascensionem Domini Fr. (a) Erneko Comendator de Raganita, ad mandatum Magistri, profectus est navigio versus Lethoviam volens aliquas novitates experiri, & erant cum eo frater Johannes de Vienna & XXV. armigeri. Hic cum transiret castrum (b) Colaynum praedictum, Surminus Castellanus ibidem vocatis ad se Castrensibus, tractavit cum eis, quomodo posset fratres decipere, & praepositis multis deceptionis modis, tandem omnium in hoc resedit consilium, ut unus ex eis, qui linguam sciret Polonicam, indutus vestibus mulieribus staret ad littus Memelae, dum transirent, & rogaret, ut eum ad navem